

FEDERAAL MEMORANDUM 1999

INLEIDING

De Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn spelen een essentiële rol in de strijd tegen de armoede.

Door de toename van de sociale uitsluiting staan de OCMW's centraal in het lokaal sociaal beleid.

Alleen al tussen 1990 en 1998 is het aantal bestaansminimumtrekkers gestegen van 49.479 tot meer dan 83.638.

Tegelijkertijd eist de burger dat het OCMW zijn werkzaamheden veeleer preventief (gezinsbemiddeling, huisvestingsbemiddeling, schuldbemiddeling, ...) en meer kwalitatief (sociale begeleiding, ...) zou uitbouwen.

Die wens is gegrond.

De OCMW's hebben er positief op gereageerd en zijn bereid dat in de toekomst zo te houden.

Maar de verantwoordelijkheid van het politieke niveau is eveneens in de nodige middelen te voorzien wanneer beslist wordt aan de behoeften van de minstbedeelden tegemoet te komen.

Wij willen de federale Staat dus responsabiliseren in de kosten van de taken die hij de lokale overheden opdraagt.

Als beheerder van eerstelijns maatschappelijke dienstverlening is het onze plicht aan een elementair principe te herinneren:

Geen nieuwe taken zonder nieuwe financiering.

Ons memorandum wil een positieve en verantwoordelijke bijdrage zijn tot de essentiële debatten omtrent armoedebestrijding en maatschappelijk welzijn.

Het is de vrucht van het overleg tussen de afdelingen "Maatschappelijk Welzijn" van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), de Vereniging van de Stad en de Gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (VSGB) en de Union des Villes et Communes de Wallonie (UVCW).

De afdeling "Maatschappelijk Welzijn" vertegenwoordigt de OCMW's binnen iedere regionale federatie.

Dit memorandum weerspiegelt de bekommernissen van de OCMW's van Vlaanderen, Brussel en Wallonië.

Het is de uitdrukking van een duidelijke boodschap die alle OCMW's gezamenlijk aan de federale regering willen doorgeven op het vlak van het sociaal beleid.

1. Institutionele hervormingen

1.1. Probleemstelling

Er bestaan verschillende voorstellen tot regionalisering of communautarisering van de organieke OCMW-wet.

Bij de samenstelling van de volgende regering zal deze kwestie ter tafel komen.

In de huidige stand van zaken behoren de artikelen omtrent het bestaan van de OCMW's en de definitie van maatschappelijke dienstverlening (art. 1 et 2), de artikelen betreffende de werking van OCMW's van gemeenten met een speciaal taalstatuut en de regels aangaande de definitie van de taken van de OCMW's, het beroep en de terugbetaling van maatschappelijke bijstand (hoofdstuk IV, V en VII) tot de bevoegdheid van de federale overheid.

1.2. Voorstellen

Wij stellen voor de huidige bevoegdheidsregels te behouden, om de volgende redenen:

- het is essentieel een gemeenschappelijke minimumstandaard te behouden voor de definitie van maatschappelijke dienstverlening voor iedereen in België;
- het bestaan van een autonoom OCMW in iedere gemeente dient te worden gewaarborgd;
- aangezien de maatschappelijke bijstand – meer bepaald de hulp aan vreemdelingen, gerepatrieerde Belgen, de voorschotten op onderhoudsgeld – door de Staat wordt terugbetaald, moeten de regels met betrekking tot het onderzoek van de aanvragen, de beroepsmogelijkheden en de terugvordering uniform zijn.
- de regionalisering van de wet betreffende de maatschappelijke dienstverlening zou leiden tot een regionalisering van de wet betreffende de bevoegdheidsregels en de behandeling van de maatschappelijke bijstand tussen OCMW's, wat technisch niet realiseerbaar is.

2. Definitie en financiering van de sociale diensten

2.1. Probleemstelling

Sinds de oprichting van de OCMW's in 1976 zijn de taken van de sociale dienstverlening enorm geëvolueerd.

Het aantal bestaansminimumaanvragen is zeer fel toegenomen: het aantal bestaansminimum-gerechtigden is namelijk gestegen van 8.000 in 1976 tot meer dan 80.000 in 1999.

Daarbij dienen nog nagenoeg 20.000 vreemdelingen te worden geteld die een financiële steun (vergelijkbaar met het bestaansminimum) ontvangen.

Tegelijk wordt het OCMW gevraagd een meer preventieve actie te ontwikkelen, waarvoor de inzet van meer mensen vereist is.

Die vaststelling moet in verband worden gebracht met de zwakke kwantitatieve ontwikkeling van de sociale diensten.

In 20 jaar tijd is het aantal bestaansminimumdossiers meer dan vertienvoudigd, terwijl het aantal maatschappelijk werkers in Vlaanderen en in Wallonië slechts verdubbeld is en in Brussel verdrievoudigd.

Die groeiende kloof tussen het werkvolume en de beschikbare menselijke middelen heeft een weerslag op de kwaliteit van de opvang en de begeleiding van de geholpen personen.

Momenteel behandelen bepaalde maatschappelijk werkers in grote stadscentra tot 150 dossiers. Als een maatschappelijk werker de helft van zijn tijd aan administratieve taken besteedt, betekent dit dat hij 8 minuten per persoon en per week voor opvang en begeleiding kan uittrekken.

Dat stelt direct het probleem van de personeelsnorm in de sociale diensten.

Sinds de inwerkingtreding van de wetgeving betreffende het bestaansminimum en die betreffende de financiële steun aan vreemdelingen heeft de federale overheid nooit de personeelsnormen willen financieren die nodig zijn voor de toepassing van de wetgevingen waarvan de uitvoering aan de OCMW's werd toevertrouwd.

Die situatie is aanstootgevend, temeer daar alle diensten voor bijstand aan personen minimale personeelsnormen hebben

De ziekenfondsen krijgen een toelage voor de administratieve behandeling van de begunstigden van de ziekteverzekering. In 1997 vormde die toelage 4,8 % van de ontvangsten van de ziekteverzekering.

De vakbonden krijgen een toelage voor de administratieve behandeling van de begunstigden van de werkloosheidsverzekering.

Ter vergelijking, de personeelsnorm van het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen bedraagt 1 voltijds equivalent voor 10 asielaanvragers.

2.2. Voorstellen

Wij stellen voor dat de federale overheid een forfaitaire tegemoetkoming financiert voor de personeelsnorm inzake de behandeling van de wetgevingen waarvan de toepassing aan de OCMW's werd toevertrouwd (bestaansminimum en maatschappelijke bijstand aan vreemdelingen).

Een minimumnorm die rekening zou houden met het onderzoek van de aanvraag en de begeleiding van de persoon zou 5 % van het toegekende maandelijkse bedrag van het bestaansminimum per dossier moeten toekennen voor de financiering van de personeelskosten.

Die nieuwe middelen zouden uitsluitend worden besteed aan de verbetering van het personeelsbestand van de maatschappelijke diensten en de opvang van de cliënten.

3. Rustoorden en rust- en verzorgingstehuizen

3.1. Probleemstelling

- a. **Nieuw financieringssysteem.** De openbare sector is per definitie een sector die openstaat voor iedereen. De rustoorden en de rust- en verzorgingstehuizen van de openbare sector doen geen selectie aan de ingang en waarborgen de continuïteit van de verzorging.
- b. **Omzetting van ROB-bedden in RVT-bedden.** Sinds 1998 is het aantal RVT-bedden toegenomen met 5.000 bedden per jaar gedurende 5 jaar teneinde eenzelfde financiering voor eenzelfde behoefte aan verzorging te waarborgen. De uitvoering van die maatregel zal het aantal RVT-bedden op bijna 45.000 brengen. Het aantal zwaar zorgbehoevenden is echter veel hoger. Een tekort aan RVT-bedden zal blijven ondanks de significante inspanning die momenteel wordt geleverd. dat aantal personen is een grote uitdaging.
- c. **Verzorging van gedesoriënteerde personen.** In ROB en RVT verblijven een groot aantal personen die in ruimte en tijd gedesoriënteerd zijn. Zij hebben een specifieke verzorging nodig. De toename van dat aantal personen is een grote uitdaging.
- e. Meer dan 60.000 ouderen genieten van een **tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden** (THB). De uitkering wordt verminderd met 2/3 indien de gerechtigde meer dan 3 maanden verblijft ten laste van de publieke overheden of de sociale zekerheid verblijft in een instelling. Indien een gerechtigde in een rusthuis verblijft en door het OCMW wordt geholpen, wordt de uitkering met 2/3 verminderd. Dit niettegenstaande het feit dat individuele financiële steun residuair is t.a.v. andere sociale uitkering. De individuele financiële dienstverlening kan niet beschouwd worden als een financiering van ede instelling.

3.2. Voorstellen

- a. **Nieuw financieringssysteem.** Voor eenzelfde geval is een gelijke behandeling nodig: dezelfde normen en dezelfde financiering. Het vertrekpunt moet een begroting zijn waarin rekening wordt gehouden met de reële behoeften en kosten van de verzorging. De financiering van de ROB en de RVT moet berekend en regelmatig herzien worden op basis van het profiel van de personen die effectief in de instelling zijn opgenomen. De personeelsnormen moeten realistisch zijn, rekening houdend met de werklast en de functievereisten.
- b. **Omzetting van ROB-bedden in RVT-bedden.** Als de omschakeling beëindigd zal zijn en er 45.000 bedden zullen zijn, zouden vandaag nog 10.000 personen uitgesloten blijven van de RVT-verzorging. De omzetting moet worden voortgezet en een evaluatie zou moeten worden gedaan.
- c. **Verzorging van gedesoriënteerde personen.** Personen die gedesoriënteerd zijn in ruimte en tijd zijn afhankelijk en dat moet erkend worden. Het aantal personeelsleden dat instaat voor hun begeleiding moet in aantal worden aangepast aan hun specifieke behoeften.
- d. Voorts zijn de volgende structurele verbeteringen vereist:
  - de financiering van de **opleiding** van het personeel. In 1 % van de financiering moet worden voorzien;
  - **inhaling** voor anciënniteit in de financiering;

- adequate financiering van *paramedische verzorging* en *kinesithérapie*;
  - financiering van de *palliatieve zorg*;
  - bevordering van het *evenwicht tussen vraag en aanbod van verplegend personeel*.
- e. Indien een gerechtigde op een tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden met financiële steun van het OCMW in een rusthuis wordt opgenomen, moet het bedrag van de uitkering van de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden behouden blijven.

4. Werkloosheid en bestaansminimum

4.1. Probleemstelling

De sociale zekerheid moet de eerste dam blijven in de strijd tegen de armoede. Het bestaansminimum is residuair t.o.v. de sociale zekerheid.

Wat de werkloosheidsuitkering betreft, stelt men evenwel vast dat dit verzekeringsstelsel zijn beschermingsrol niet voldoende meer speelt voor de zwakste categorieën van de bevolking.

Momenteel heeft bijna één bestaansminimumaanvraag op drie te maken met een onvoldoende dekking in de werkloosheidsverzekering.

Dat vertegenwoordigt een totale lastenoverdracht tussen de werkloosheid en het bestaansminimum van meer dan 3 miljard.

4.2. Voorstellen

Om de solidariteitsrol van de werkloosheidsverzekering ten aanzien van de zwaksten in de samenleving te herstellen, doen wij de volgende voorstellen:

- een onmiddellijke verhoging van de werkloosheidsuitkeringen die lager dan het bestaansminimum liggen. Prioritair stellen wij voor het bedrag van de wachtuitkering van alleenstaanden tot het bestaansminimum op te trekken;
- de invoering van de proportionaliteit van de sancties i.v.m. werkloosheid om rekening te houden met de gezinssituatie van de werklozen. Wij stellen voor de sancties in de tijd te spreiden door het bedrag van de werkloosheidsuitkering te verlagen tot een bedrag gelijk aan het bestaansminimum voor gezinshoofden en alleenstaanden. Voor samenwonenden stellen we voor dat een minimumuitkering zou behouden blijven wanneer het gezinsinkomen minder dan 624.252 frank bedraagt.
- de regeling van de voorschotten op de werkloosheidsuitkeringen door een versnelling van de beslissingen van de RVA en de organisatie van een intern voorschottensysteem. Indien geen structurele oplossingen binnen de werkloosheidsuitkering worden gevonden, eisen wij een vergoeding voor de OCMW's van de administratieve en thesauriekosten met betrekking tot de aan de werklozen toegekende voorschotten.

5. Studenten en bestaansminimum

5.1. Probleemstelling

Momenteel is meer dan 30 % van de bestaansminimumtrekkers jonger dan 25 jaar.

Van die jongeren is een derde student met een voltijds leerprogramma.

De verdeling van die aanvragen is zeer ongelijk en is voornamelijk geconcentreerd in de stadscentra waar een groot aantal onderwijsinstellingen gevestigd zijn.

Anderzijds is het bestaansminimum residuair t.a.v. de familiale solidariteit tot het einde van de studies en moet het zo blijven.

Het huidige stelsel neemt de verschillende bevoegdheidsniveaus (federaal, regionaal, lokaal) niet op in de definitie van een coherente oplossing voor de begeleiding van studenten.

5.2. Voorstellen

Een hervorming is nodig en moet rekening houden met verschillende dimensies:

- het herstel van de voorrang van de gezinssolidariteit;
- de student een verantwoordelijkheidsgevoel geven door onder bepaalde voorwaarden de uitkering toe te kennen in de vorm van een lening die gedeeltelijk dient te worden terugbetaald naar gelang van de inkomsten van de persoon;
- een integratie van de verschillende financieringswijzen – met inbegrip van de beroepsinkomsten – met het oog op de waarborg van een minimuminkomen voor de studenten die niet meer bij hun ouders wonen;
- een betere verdeling van de last door prioritair een beroep te doen op het OCMW van de woonplaats van de ouders.

6. Verhoging van de tegemoetkoming van de Staat in het bestaansminimum

6.1. Probleemstelling

Momenteel bedraagt de tussenkomst van de Staat in het bestaansminimum voor het merendeel van de OCMW's 50 %. Voor de OCMW's met meer dan 500 bestaansminimumgerechtigden wordt die tussenkomst opgetrokken tot 60 % en voor de OCMW's met meer dan 1.000 begunstigden tot 65 %. Gemiddeld bedraagt de tussenkomst dus 60 %.

De aanzienlijke toename van het aantal bestaansminimumgerechtigden van de voorbije jaren heeft de totale door de OCMW's en onrechtstreeks door de gemeenten gedragen financiële last evenwel verhoogd. Tussen 1992 en 1998 is het door de OCMW's gedragen aandeel in het bestaansminimum van 4,8 tot 6,6 miljard gestegen, een toename van 1,8 miljard dus.

Die situatie wordt steeds moeilijker houdbaar, aangezien de solidariteit op lokaal niveau zeer beperkt is.

6.2. Voorstellen

Teneinde die stijging van de door de OCMW's gedragen last te compenseren stellen wij voor de tegemoetkoming van de Staat in het bestaansminimum in 2 jaar met 10 % te verhogen.

Daardoor zullen de OCMW's 1,6 miljard recupereren.

7. Permanent overleg met de OCMW's

7.1. Probleemstelling

Naar aanleiding van de communautarisering van de organieke OCMW-wet in 1993 heeft de wetgever de bevoegdheden met betrekking tot de hoge raad voor maatschappelijk welzijn naar de gemeenschappen overgeheveld. Die hoge raad voor maatschappelijk welzijn moest advies verstrekken aan de federale minister over alle materies die verband houden met het bestaansminimum, de maatschappelijke dienstverlening en de bevoegdheidsregels.

Het gevolg van die bevoegdheidsoverdracht is dat er geen enkele raadgevende instantie meer is die een advies moet geven aan de federale minister voor maatschappelijke integratie.

Anderzijds is het wenselijk de OCMW's permanent te betrekken bij de uitwerking van de verschillende vormen van sociaal beleid teneinde er de dimensie van sociale uitsluiting in op te nemen.

7.2. Voorstellen

Wij doen de volgende voorstellen:

- de heroprichting van een adviesinstantie voor de wetswijzigingen met betrekking tot het bestaansminimum, de wet van 2 april 1965 en de bepalingen van de organieke wet die onder de federale bevoegdheid gebleven zijn. Die commissie zou eveneens werken aan een actualisering van de bedragen van het bestaansminimum en een modernisering van de wet betreffende het bestaansminimum;
- zorgen voor de vertegenwoordiging van de OCMW's in de verschillende instanties en organismen waar het sociaal beleid wordt uitgewerkt, teneinde systematisch rekening te houden met de door de OCMW's geholpen personen.

8. De toegang tot de gezondheidszorg

8.1. Probleemstelling

De hervorming van de verzekeraarbaarheid die door de regering op het getouw werd gezet, heeft de toegang tot de gezondheidszorg van de minstbedeelden ontgensprekelijk bevorderd.

De effecten van de hervorming zijn voornamelijk merkbaar op twee vlakken:

- de toegang tot de verhoogde tegemoetkoming voor de bestaansminimumgerechtigden en de begunstigden van financiële steun heeft het remgeld aanzienlijk verlaagd;
- de hervorming van de verzekeraarbaarheid maakt het eveneens mogelijk de situaties snel te regulariseren met het oog op de opening van het recht op de ziekteverzekering.

Teneinde het doel van toegang tot de gezondheidszorg voor de minstbedeelden te bereiken, zouden de inspanningen in drie domeinen moeten worden voortgezet:

- de geneesmiddelen voor chronisch zieken;
- de zelfstandigen;
- de psychiatrische verzorging.

8.2. Voorstellen

Wij doen de volgende voorstellen:

- een voorkeusterugbetaling uitwerken voor alle geneesmiddelen die betrekking hebben op zware of chronische pathologieën voor de begunstigen van de verhoogde tegemoetkoming;
- in de mogelijkheid voorzien de ziekenfonsaansluiting van zelfstandigen in orde te brengen door een arbeidsovereenkomst af te sluiten (bijv. art. 60, § 7);
- de terugbetaling door de Staat van de behandelingskosten bij een opname in een psychiatrische instelling opnieuw invoeren (terugkeer naar de vorige situatie).

9. Bijstand aan en opvang van vreemdelingen

9.1. Probleemstelling

- ❖ Financiële steun in de enge zin van het woord is complementair aan het bestaansminimum.

De jurisprudentie heeft evenwel stilaan het begrip "financiële steun equivalent aan het bestaansminimum" ingevoerd voor hen die geen recht hebben op het bestaansminimum overeenkomstig de wet van 7 augustus 1974 en geen bestaansmiddelen hebben.

Derhalve groeit de vraag naar de gelijke behandeling in de voorwaarden m.b.t. toegang tot het recht nog feller.

De financiële steun aan vreemdelingen is evenwel niet gereguleerd. Enkel de jurisprudentie bepaalt de vaak willekeurige en soms zelfs tegenstrijdige bakens.

Dit verschil in behandeling tussen Belgische en EEG-onderdanen en de andere vreemdelingen is moeilijk te verzoenen met de gelijkheid van behandeling die vereist is in een materie waar men tracht een minimum hulpstandaard vast te leggen.

- ❖ Tegelijk moeten de OCMW's een tegemoetkoming leveren in de kosten van de financiële steun aan de asielaanvragers terwijl de toegang tot het grondgebied uitsluitend tot de bevoegdheid van de federale overheid behoort.

De door de OCMW's gedragen last voor de bijstand aan asielaanvragers wordt steeds zwaarder.

De OCMW's zijn steeds meer verplicht een tegemoetkoming te leveren voor asielaanvragers die zich op het grondgebied van andere gemeenten bevinden en zo het sociaal onderzoek en de begeleiding onmogelijk maken.

Bovendien zitten de OCMW's constant geklemd tussen de beslissingen van de arbeidsrechtbanken en de eisen van het ministerie van Binnenlandse Zaken en dat van Maatschappelijke Integratie.

Tot slot is de verdeling van de last zeer ongelijk tussen Gewesten enerzijds en tussen grote steden en de andere gemeenten anderzijds.

9.2. Voorstellen

Wij stellen twee hoofdassen voor in de hervorming van het beleid inzake opvang van en steun aan vreemdelingen:

a. de vreemdelingen die in het bevolkingsregister ingeschreven zijn

- aan alle vreemdelingen die in het bevolkingsregister ingeschreven zijn, het recht op het bestaansminimum toekennen teneinde een gelijke behandeling te waarborgen.

b. de asielaanvragers

- de procedures voor het onderzoek van asielaanvragen en het beroep bij de Raad van State versnellen;
- uitsluitend aan de Staat de bevoegdheid toevertrouwen inzake opvang, onderdak en steun aan asielaanvragers gedurende het hele onderzoek van de ontvankelijkheid van hun aanvraag;
- de opvang van niet-begeleide minderjarige asielaanvragers organiseren in de opvangcentra die door de federale overheid georganiseerd of ermee geconventioneerd zijn;
- de administratieve en de personeelskosten die betrekking hebben op het onderzoek van de dossiers voor maatschappelijke bijstand van asielaanvragers integraal aan de OCMW's terugbetalen;
- de "50%- pot" verdelen in verhouding tot het aantal asielaanvragers boven het quotum die zich werkelijk op het grondgebied van de gemeente bevinden;
- de OCMW's volledige, duidelijke en regelmatige informatie geven over hun quota.

10. Tewerkstelling

10.1. Probleemstelling

De federale regering heeft een reeks positieve maatregelen genomen met het oog op de bevordering van de inschakeling van bestaansminimumgerechtigden en rechthebbenden op financiële steun in het arbeidsproces.

Die maatregelen zijn bemoedigend. De inspanning dient te worden voortgezet en uitgediept teneinde de volgende problemen op te lossen:

- de uitbreiding en de complexiteit van de programma's voor herinschakeling in het arbeidsproces maken het gebruik ervan steeds ingewikkelder;
- er dient te worden gestreefd naar arbeidsvooruitzichten voor de personen die door de OCMW's worden aangeworven (art. 60, § 7);
- de motivatie van de personen om tot de arbeidsmarkt toe te treden kan in bepaalde gevallen aangetast worden door het gebrek aan vooruitzichten in die markt en het gebrek aan voldoende spanning tussen het bedrag van het bestaansminimum en het inkomen uit arbeid (werkloosheids- en armoedevallen);
- verschillende mogelijkheden zoals de PWA's bieden bestaansminimumtrekkers zeer goede vooruitzichten op inschakeling in de mate dat die personen niet altijd in staat zijn om een voltijds contract aan te gaan. Die maatregelen dienen te worden geoptimaliseerd.

10.2. Voorstellen

Wij stellen de volgende maatregelen voor:

- a. *De vereenvoudiging van de programma's voor herinschakeling in het arbeidsproces en de uniformering van de toegangsvoorwaarden.***
- b. *Na artikel 60, § 7***
  - de toegang van de personen aangeworven volgens artikel 60, § 7, en 61 tot alle mogelijkheden voor herinschakeling in het arbeidsproces en de PWA's;
  - de automatische gelijkschakeling van de tewerkstellingsperioden in het kader van artikel 60, § 7, met perioden van bestaansminimum teneinde hun mogelijkheden van mentoraat in een onderneming te bieden (artikel 61);
  - de versoepeling van de voorwaarden van het banenplan (vermindering van de werkgeversbijdragen) zodat de personen na afloop van een contract overeenkomstig artikel 60, § 7, aanspraak kunnen maken op die hulp bij de aanwerving gedurende een vrij lange periode;
  - de maatregelen van vermindering van werkgeversbijdragen moeten worden gecompenseerd met een bijkomende financiering van de sociale zekerheid.
- c. *werkloosheids- en armoedevallen***
  - een toename van de spanning tussen de uitkeringen van het bestaansminimum en de lage lonen met het oog op een toename van het netto-inkomen van de lage lonen (netto-inkomen).
- d. *Voor de PWA's***
  - de invoering van de verplichting het OCMW te betrekken bij de beslissingsstructuren van de PWA's.
- e. *Permanent overleg met de sociale partners***
  - een vertegenwoordiging van de OCMW's in de Nationale Arbeidsraad.
- f. *Artikel 60, § 7***
  - een uitbreiding van de mogelijkheden van terbeschikkingstelling van art. 60, § 7, in de non-profit sector (sociale-huisvestingsmaatschappij, provinciale activiteiten, ...).

11. Schuldenlast

11.1. Probleemstelling

De wet van 5 juli 1998 op de collectieve schuldenregeling is in werking getreden op 1 januari 1999.

Deze reglementering vormt een bron van hoop voor personen met een overdreven schuldenlast en biedt hun een kans op een nieuwe start.

Talrijke OCMW's werden erkend om schuldbemiddeling te doen. Zo wordt een multidisciplinaire aanpak van de bemiddeling gewaarborgd.

Hun rol is dus essentieel en moet voor de toekomst worden gewaarborgd.

Deze wetgeving blijft evenwel onvolledig aangezien bepaalde uitvoeringsbesluiten geblokkeerd zijn.

11.2. Voorstellen

Wij doen de volgende voorstellen:

- onverwijld het besluit goedkeuren betreffende het Fonds voor de behandeling van overdreven schuldenlast;
- de positieve kredietcentrale oprichten om preventie te bevorderen.

